

Cirkulärnr: 2002:24
Diariernr: 2002/0569
Handläggare: Henrik Berggren
Siv Stjernborg
Sektion/Enhet: Finanssektionen
Datum: 2002-03-08
Mottagare: Kommunstyrelsen
Ekonomi/finans
Rubrik: Budgetförutsättningar 2002–2005
Bilagor: Bilaga 1: Skatter och bidrag 2003–2005 (kommunspecifik;
endast till ekonomikontoren)
Bilaga 2: Beställningsblankett Modellverktyget ”Skatter och
bidrag” för år 2002
Bilaga 3: Arbetsgivaravgifter för åren 2001 och 2002

Finanssektionen
Henrik Berggren
Siv Stjernborg, EJ

2002-03-08

Kommunstyrelsen
Ekonomi/finans

Budgetförutsättningar 2002–2005

I detta cirkulär presenterar vi:

- En uppdaterad ~~ning av~~ skatteunderlagsprognos för åren 2001–2005.
- Information om det tillfälliga sysselsättningsstödet till kommuner och landsting.
- Kommunvisa beräkningar av skatter och bidrag 2003–2005 (bilaga 1)

Uppdaterad ~~revidering~~ av skatteunderlagsprognosen 2001–2005

Jämfört med vår föregående bedömning (cirkulär 2001:~~154142~~) ökar skatteunderlaget med 0,4 procentenheter år 2001 samt med 0,2 procentenheter 2002. För åren 2003–2005 är skatteunderlagsprognosen oförändrad. Den makroekonomiska bilden är dock oförändrad jämfört med decemberprognosen. Vi har ~~gjort en uppdatering av~~ sett över skatteunderlagsprognosen med anledning av ny information avseende vissa ekonomiska indikatorer ~~den utfallsstatistik som kommer under senare tid.~~

Skälet till ~~uppg~~justeringen är att ~~utfalls~~statistik från slutet av 2001 indikerar att såväl lönesumman som sjukersättningarna ökade snabbare än väntat. Enligt de uppgifter om avgiftsgrundande lönesummor som Riksskatteverket (RSV) redovisar har lönerna ökat starkt under år 2001. Lönesumman ökar enligt denna källa med hela 6 procent. Vi har därför reviderat upp skatteunderlaget för år 2001. Vidare har utfallet för sjukersättningarna varit högre än väntat och detta har föranlett att såväl Riksförsäkringsverket (RFV) som Kommunförbundet SK har ~~dragit upp~~ reviderat sin prognos över sjukersätt-

ningarna för år 2002 och 2003. Å andra sidan har arbetslöshetsersättningarna minskat något mer än väntat år 2001.

I tabell 1 redovisas olika skatteunderlagsprognoser. Vi ser att vår bedömning av skatteunderlagets utveckling idag ligger betydligt över regeringens fastställda uppräkningsfaktorer för 2001 och 2002. Det betyder att de positiva slutavräkningarna tycks fortsätta ett tag till trots lågkonjunkturen. Den underliggande ökningstakten av skatteunderlaget bedömes ligga kring 4,5 procent den närmaste fyra-års-perioden.

Tabell 1. Skatteunderlagsprognoser, procentuell ökningstakt

	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Aktuell bedömning	7,5	6,1	5,4	6,3	4,8	4,4
Bedömning i december (cirk. 2001:142)	7,5*	5,7	5,2	6,3	4,8	4,4
Bedömning i september (cirk. 2001:110)		5,7	5,4	6,5	4,7	..
Regeringens bedömning i BP02	7,1	5,5	5,0	6,5	4,2	..
Fastställda uppräkningsfaktorer BP02BP02		5,54	5,01			
Fastställda uppräkningsfaktor BP01	6,04	5,12				
Skatteunderlag exklusive regelförändringar	6,0	5,3	4,4	4,2	4,8	4,4

Tabell 2. Underlag för beräkningar av skatteunderlaget m.m. för åren 2000–2005 enligt vår nya prognos

	2001	2002	2003	2004	2005
Befolkning, riket 1 nov året innan	8 880 620	8 908 146	8 930 191	8 951 022	8 856 437
Befolkning, procentuell förändring		0,3100	0,2475	0,2333	0,2393
Fastställt för 2001 till 2002	131 171	137 317			
SK prognos	131 867	138 559	146 924	153 618	159 995

Slutavräkningen av 2001 och 2002 års skatteintäkter

Slutavräkningen för 2001 blir 579 kronor per invånare 1.11.2000 enligt det definitiva taxeringsutfallet för 2000 samt vår nya prognos för år 2001 ~~579 kronor per invånare 1.11.2000~~. Avräkningen regleras i januari 2003.

Tabell 3. Slutavräkning kr per invånare

	2001	2002
Avräkning	579	255
<i>därav:</i>		
prognos enligt rådet	437	..
bokslutskorrigerering (SK:s prognos)	142	..

Enligt en rekommendation från Rådet för kommunal redovisning ska avräkningarna periodiseras. Med den av regeringen i september 2001 fastställda uppräkningsfaktorn för år 2001 samt utfallet av taxeringsutfallet för 2000 blir prognosen för detta år *plus* 437 per invånare 1.11.2000. Korrigeringen enligt Kommunförbundets prognos blir *plus* 142 kronor per invånare 1.11.2000.

Vår senaste bedömning av skatteunderlagets utveckling åren 2001 och 2002 ligger högre än de av regeringen fastställda uppräkningsfaktorerna. Detta gör att avräkningen av 2002 års skatteintäkter ~~blir prognostiserat till~~ plus 255 kronor per invånare per den 1.11.2001.

Generellt statsbidrag åren 2002–2005

I tabell ~~4~~ redovisas det invånarrelaterade statsbidraget åren 2002 till 2005. Jämfört med vårt cirkulär i december är det endast mindre förändringar.

Under 2001 och 2002 har ett tillfälligt statsbidrag ~~ett~~ till kommuner med höga ~~LSS~~ kostnader (350 miljoner respektive år) fördelats. Statsbidraget har finansierats genom en tillfällig sänkning av det invånarrelaterade statsbidraget 2001 och 2002. Den parlamentariska kommitté, som tillsatts för att utreda hur utjämning ska ske för kostnadsskillnader mellan kommuner avseende LSS, har kommit med sin delrapport. Eftersom utredningstiden förlängts och målsättningen är att finna ett utjämningsystem som kan införas år 2004 har de tillfälliga statsbidragen analyserats och vissa smärre förändringar föreslagits. Kommittén föreslår att de tillfälliga statsbidragen förlängs ytterligare ett år under 2003 och att .Eftersom utredningen om ett utjämningsystem för kostnader inom kommunernas LSS-verksamhet inte hinner lägga fram ett förslag som kan träda i kraft 2003 antar vi att det tillfälliga statsbidraget kommer att förlängs och delas ut även 2003. Då statsbidraget förlängs leder det till att den tillfälliga sänkningen av det generella statsbidraget ligger kvar även 2003.

I december räknade vi preliminärt med en sänkning av statsbidraget på 22 015 miljon~~er~~ kronor med anledning av statens övertagande av finansieringen av momsontosystemet. Ett första steg i ~~den kommande~~ växlingen

mellan staten och kommunerna ~~är~~ blir prognosen över kommunernas inbetalning till momsavlyftkontot 2002, vilka ska motsvara momsavgiften. Med en avgift på ~~2 470~~ 2 470 470 kronor per invånare per den 1 november 2001 skulle denna växling uppgå till 22 003 miljarder kronor. Vi har därför korrigerat statsbidraget ~~med skillnaden~~ (plus 12 miljoner).

Tabell 4. Invånarrelaterat statsbidrag 2002–2005

	2002	2003	2004	2005
Enligt cirk. 2001:142	51 812	26 593	27 146	27 146
Korrigerering			3	3
Förlängt LSS-bidrag		-350		
Justering växling momskontot		12	12	12
Totalt enligt detta cirkulär	51 812	26 255	27 161	27 161

Tillfälligt sysselsättningsstöd till kommuner och landsting

Regeringen lade den 14 februari en proposition om ett **tillfälligt** sysselsättningsstöd till kommuner och landsting. Det handlar om två stöd; ett generellt stöd relaterat till sysselsättning i kommunal verksamhet och ett stöd till nettosysselsättningsökning i dito. Tanken är att stöden skall möjliggöra för kommuner att upprätthålla sysselsättning och tidigarelägga nyanställningar. På så sätt kan kommunernas och landstingens ekonomi stärkas samtidigt som arbetslösheten motverkas. För att stöden ska vara konkurrensneutrala så erhåller kommunen stöd för lönekostnader såväl för verksamhet som sker i både egen regi såväl och som för köpt verksamhet.

Generellt stöd 2002

Det generella sysselsättningsstödet uppgår till 1 procent av lönekostnadsunderlaget år 2001.

Stödet fördelas efter kommunernas respektive landstingens lönekostnader (exklusive sociala avgifter) för verksamhet i egen regi med tillägg för beräknade lönekostnader för verksamheter som köps in från andra producenter. Löneandelen i köpt verksamhet beräknas vara 50 procent. Tjänster som köps från andra kommuner eller landsting exkluderas för att inte dubbelt stöd skall kunna utgå. Stödet kommer att utgöra en procent av beräknade lönekostnader.

Stödet är enbart ettårigt. Regeringen ~~preliminär~~ beräknar att stödet sammantaget för kommuner och landsting kommer att uppgå till 2,2 miljarder kronor. Vi har utifrån kommunernas lönesummor med mera enligt räkenskapssammandraget för år 2000 beräknat att kommunerna sammantaget skulle erhålla cirka 1,5 miljarder kronor. Eftersom lönesumman ökar år 2002 kommer beloppet att bli något högre.

Formaterat

För att preliminärt beräkna en kommuns del av stödet så bör man se på 2001 års ~~lönekostnaderna~~ lönekostnader (exklusive socialavgifter) samt addera 50 procent av den kostnad man har för köp av verksamhet netto. Stödet motsvarar då 1 procent av denna summa. I genomsnitt handlar det om ett bidrag motsvarande ~~170- till~~ 180 ~~kronor/-~~ per invånare.

Nyanställningsstöd 2003

Nyanställningsstödet lämnas för den ökning av lönekostnadsunderlaget som sker mellan 2001 och 2002 till följd av nyanställningar. Stödet uppgår till 32,82 procent av den beräknade ökningen mellan 2001 och 2002.

Detta stöd riktar sig till de kommuner och landsting som ökar sin sysselsättning. Sysselsättningsökningen mäts som skillnaden i lönekostnad för åren 2001 respektive 2002 mätt enligt definitionen för det generella stödet. Från lönekostnadsökningen avräknas en schabloniserad löneökning. Denna antas i detta sammanhang uppgå till 4 procent.

Eftersom stödet avser sysselsättningsökningen år 2002 kommer det troligen att dröja ~~troligen~~ till hösten 2003 innan detta engångsstöd kan erhållas. Regeringen preliminär beräknar att stödet sammantaget kommer att omfatta 800 miljoner kronor. Denna siffra är dock mycket osäker.

Ansökningsförfarande krävs

~~Båda~~ Ägga stöden kommer att ~~fördelasse~~ genom att respektive kommuns skattekonto krediteras med aktuellt belopp. Det är tänkt att kommunerna skall erhålla stödet genom ett ansökningsförfarande till RSV. Detaljerna för hur detta ska ~~gå~~ gå till håller för närvarande på att utarbetas inom regeringskansliet. Riksdagen bör ~~enligt plan kunna~~ anta propositionen under våren och en förordning ~~angående skattelcreditering~~ kommer troligen att kunna ~~träda i kraft den~~ träda i kraft den 1 juli 2002. Därefter blir det aktuellt för kommunerna att ansöka ~~om stödet~~ hos RSV. Vi återkommer med mer information när detaljerna är klara.

Kommunförbundet rekommenderar att man bokför stödet som ett generellt statsbidrag (konto 829 i Kommun-Bas-02).

Kommunvisa beräkningar av skatter och bidrag

I *bilaga 1* redovisas kommunvisa beräkningar av skatter och statsbidrag. I beräkningarna ingår **inte**:

- det särskilda statsbidraget på 150 miljoner 2003 och 2004 till kommuner och landsting med befolkningsminskning
- ersättning för den frivilliga maxtaxan inom barnomsorgen (inklusive pengar för kvalitetssäkring) ~~samt~~
- de riktade statsbidragen till personalförstärkningar inom skolan samt
- det tillfälliga nyanställningsstödet 2003.

Skillnader jämfört med beräkningar i september (2001:142) beror på:

- den uppdaterade skatteunderlagsprognosen
- justerad statsbidragsram för åren 2003–2005
- befolkningsuppgifter per den 31 december 2001
- kommunens definitiva skattesats för 2002

Som vanligt bygger beräkningarna på att kommunens befolkning och skatteunderlag ökar i samma takt som i riket samt 2002 års skattesatser. Önskas beräkningar utifrån andra förutsättningar kan ni ange dessa via e-post till henrik.berggren@svekom.se eller anders.jonsson@svekom.se.

Gör kommunens egen intäktsprognos åren 2002–2005 med hjälp av modellverktyget ”Skatter och bidrag”

Vi håller på att uppdatera vårt modellverktyg i Excel så att Du kan göra egna beräkningar över din kommuns intäkter åren 2003 till 2005.

Med hjälp av vårt modellverktyg kan Du se effekten på din kommuns intäkter av olika antaganden om:

- Skattesats
- Antal invånare och åldersstruktur i den egna kommunen
- Skatteunderlagsutvecklingen i den egna kommunen
- Skatteunderlag i riket

Du får också en ökad förståelse för hur utjämningsystemets olika delar påverkas av förändringar i befolkningen och av skatteunderlagets utveckling i riket.

Vi informerar kontinuerligt i våra cirkulär om hur ändrade förutsättningar ska matas in i modellen.

Modellen är endast tillgänglig för Dig som ansvarar för kommunernas ekonomi- eller finansfunktion. Priset är för närvarande 1 500 kronor för nyttillkomna användare och 750 kronor för de som uppdaterar modellen.

Beställningen kan göras på bifogade beställningsblankett, *bilaga 2* eller elektroniskt på vår webbplats www.svekom.se under verksamhetsområde ekonomi. Den kan e-postas eller postas till Henrik Berggren, SK, 118 82 Stockholm, fax 08-452 72 26.

Modellverktyget Skatter och bidrag

I beräkningsmodellen ”Skatter och bidrag” behöver följande ändringar göras i ”Indatabladet”:

- Skriv in vår nya skatteunderlagsprognos för riket för åren 2002–2005 i cellerna C9–F9 (6,10; 5,40; 6,30; 4,80; 4,40)

- Skriv in den nya statsbidragsramen för åren 2003–2005 i cellerna D43 till F43. Beloppen framgår av tabell 4x
- Riksprognosen för kommunens befolkning i modellen stämmer inte med den i bilaga 1. Det beror på att vi i bilagan har utgått från kommunens befolkning per den 31 december 2001. För att få samma intäkter i modellen som i bilaga 1 ska nuvarande formler ersättas. Skriv in vår framskrivning av kommunens befolkning (rad 2 i bilaga 1) i cellerna D32–F32.

Dessutom måste följande ändring göras i bladet för "Totala intäkter":

Ta bort bladets skydd. Detta görs genom att man går längst upp på skärmen till meny Verktyg och väljer Skydd/Ta bort bladets skydd och på frågan om lösenord skriver in: kommun.

- Skriv in bokslutskorrigeringen av 2001 års slutavräkning enligt Kommunförbundets bedömning i cell G32 (142 kr/inv.)
- Skriv in prognosen av 2002 års slutavräkning enligt Kommunförbundets bedömning i cell G34 (255 kr/inv.)

Efter att ha gjort ändringen bör skyddet återinföras genom att man på menyn Verktyg väljer Skydd/Skydda blad och på frågan om lösenord anger: kommun.

Arbetsgivaravgifter för år 2002

I *bilaga 3* redogörs för de definitiva arbetsgivaravgifterna för år 2002. Det är ingen förändring jämfört med de preliminära uppgifter som vi redovisade i föregående cirkulär. Frågor om arbetsgivaravgifterna besvaras av pensions- och försäkringsgruppen på förhandlingssektionen tfn 08-452 71 00.

Tidpunkter under våren 2002

- 20 mars presenterar vi *Kommunernas ekonomiska läge – mars 2002*
- 15 april presenterar finansministern Vårpropositionen
- vi anordnar två konferenser om vårpropositionen med breddat innehåll
den 23 april i Stockholm
den 25 april i Göteborg
- ny skatteunderlagsprognos kommer i början av maj

SVENSKA KOMMUNFÖRBUNDET
Finanssektionen

Maj-Lis Åkerlund

Henrik Berggren

Bilagor

Bilaga 1: Skatter och bidrag 2003–2005 (kommunspezifisk; endast till ekonomikontoren)

Bilaga 2: Beställningsblankett Modellverktyget "Skatter och bidrag" för år 2002

Bilaga 3: Arbetsgivaravgifter för åren 2001 och 2002